

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złp. 10.
miesięczne złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Justyny Panny

IMIONA SEAWIANSKIE.
Jutro Woisław.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACJE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr do 100 R red w miarze Paryzkiej	stopnie ciepla podług Reaumura	Psychro- metr	W str	Stan Atmosfery	Zjawisko napowietrzne i różn. węg.
5 12	27" 5, "" 535	+ 8, 3	3, "" 48	Zaden	Pogoda	
1	5. 541	+ 17. 8	4, 42	Pl. Wschodni słaby	"	
2	5. 522	+ 19, 0	5, 15	Pl. Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	
3	5 722	+ 13, 0	4. 26	Zaden	"	

Część Urzędowa.

Nro. 4483.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU.
Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Z mocy uchwały Senatu Rządzącego dnia 23 z. m. b. r. do Nu 4879 podaje do publicznej wiadomości, iż w depozycie kasy głównej znajduje się do wypożyczenia na pewną hypotekę summa kapitałna złp. 1,280 z funduszu rogatkowego i mostowego i wypłacona funduszowi kasy miejskiej za realność na Piasku No 244 na użytek drogowy nabytą a to tytułem wynagrodzenia czynszu w kwocie złp. 64 z tej realności do kasy miejskiej opłaconego. Mający przeto chęć podniesienia tej summy ze skarbu publicznego winien jest uczynić w tej mierze stosowne podanie do Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu, przy dołączeniu do niego wykazu hypotecznego, jak niemniej oszacowania realności na którą pomienioną summę zaciągnąć zamysła.

Kraków dnia 30 Września 1836 r.

LIKE.

(1r.) *Nowakowski, Srkctarz Wyd.*

Komornik sądowy uwiadomia publiczność, iż w dniu 11 października r. b. o godzinie 9 ranniej w Krakowie w sukienicach odbędzie się sprzedaż przez licytacją koczka o czterech ressorach, bryczki o dwóch ressorach krytej, bryczki niekrytej, wozu kutego; zaś na targowisku końskiemi para koni.

Kraków d. 4 października 1836 r.

Józef Słodkowski, Kom. Sąd.

Ceny zboża w czterech gatunkach na targowicy w Kleparzu przy Krakowie sprzedawanego.

Dnia 3 i 4 Paźdier- nika 1836 roku.	1.	2.	3.	4.
	Zł gr	Zł gr	Zł gr	Zł gr
Korzec Pszenicy..	12 --	11 18	10 --	7 --
— Zyta.....	7 --	6 20	6 --	5 15
— Jęczmieniu:	6 --	5 15	5 --	—
— Owsa.....	4 --	3 24	—	—
— Grochu.....	9 15	8 --	—	—
— Jagiel.....	20 --	19 15	19 --	—
— Rzepaku..	28 --	25 --	—	—

Przekonali się o powyższych cenach zbożoryginał jak zwykle podpisali:

Peszke. Nasturkiewicz W. G. VII

Gołębiowski K. T.

Ceny bydła z targu dnia 23 Września 1836 r.

Wół ważący funtów 500 sprzedany za złp. 171. Krowa średnia tłusta ważąca funt. 300 kosztuje złp. 80, chuda funt. 150 złp. 42. Cielę śred. złp. 17. Skop 9 złp. Wieprz średni karmny złp. 74, chudy złp. 42.

Przekonali się o powyższych cenach bydła i oryginal jak zwykle podpisali:

*Peszkę. Nasturkiewicz W. G. VII.
Gołębiowski K. T.*

— Prussj. —

Dla osądzenia szybkości, z jaką drogami telegraficznymi często teraz wiadomości z Koblencyi do Berlina przybywają, udziela »Gazeta Wrocławska« następujących doniesień. Różnica w przecięciu między Koblencyją a Berlinem, wynosi (podług rozmiaru Trauhota) 23 minut, 11 sekund. Wielka zatem jest różnica czasu w porównaniu z czasem Berlińskim, gdy wiadomość z Koblencyi wyprawiono, chociaż, jak niema wątpliwości, zegar w Koblencyi był także podług średniego czasu uregulowany. Drogą pocztową Koblencyja od Berlina jest o 76 $\frac{1}{2}$ mili pruskiej oddalona, w prostej linii zaś więcej, jak o 66 mil, a zatem około trzech mil mało co więcej, jak leży Strasburg od Paryża. Lecz tę ostatnią odległość przebiegają doniesienia za pomocą telegrafów francuzkich, zwyczajnie w 5 minut, 52 sekund a o połowę taką drogę z Lille do Paryża, nawet tylko w dwóch minutach. D. 12 września wyprawiono z Koblencyi wiadomość o godz. 4 min. 40 tamtęszego czasu, a więc o godzinie 5, min. 4 Berlińskiego czasu, przybyła ta wiadomość o godz. 5 min. 22 do Berlina; przeto śród niepogody nawet, potrzebowała tylko 18 min., 49 sek. czasu do odbycia zamierzonej podróży.

— *Księstwo Poznańskie.* —

Gazeta Poznańska z d. 19 wrześnią zawiera: Gazety francuzkie donoszą, że księżę namiestnik Królestwa Polskiego, hr. Paszkiewicz, od obowiązków dotych czasowego urzędowania swego uwolnionym został. Obecnie

on obecnie naczelne dowództwo nad wielką armiją, która w prowincyjach południowych Rossyi nad granicą turecką się koncentruje. (Wiadomości prywatne, dzisiaj tu nadeszłe, potwierdzają to doniesienie o odwołaniu księcia namiestnika.)

— *Z Londynu 23 Września.* —

Król Belgów wrócił wczoraj przez Dover do Calais.

Globe donosi że Otto król grecki przybędzie na czas krótki do Londynu.

Młody cesarz brazylijski ma być w krótko koronowanym; w tym celu obstalowano tu dwa przepyszne powozy dla tego monarchy.

Nadeszła tu wiadomość z Indyi, że z zatonionego okrętu »*Lord William Bentinck*« tylko 5 żołnierzy utopiło się, reszta około 400 ludzi, ocalała.

Ciągle dęszce w północnej Anglii, a bardziej jeszcze w Szkocyi pozbawiły rolnika żniwa tegorocznego; na wyspach zachodnich od strony Szkocyi panuje już teraz głód i zagraża wielkiem wyludnieniem. G. P. S.

— *Z Paryża 21 Września.* —

Na tutejszej giełdzie panuje tak wielka trwoga, że nie tylko hiszpańskie i portugalskie, ale nawet i francuzkie i neapolitańskie papiery, pomimo pomyslnych wiadomości z tego kraju, spadają.

— *Dnia 22 Września.* —

W kassacyi wyroku Trybunału I. Instancji sąd w Poitiers i Orleans uznał że kieszakowe pistolety nie należą do gatunku broni zakazanej.

W mieście Corte na wyspie Korsyca dnia 8 września w pewnym domu gdzie ludzie wraz z księżmi zgromadzili się w pokoju na drugim piętrze w celu wyprowadzenia zwłok zmarłej kobiety, podłoga załamała się i spadła na pierwsze piętro, które nie mogąc tak wielkiego ciężaru utrzymać, zawałiło się, przez co kilka ludzi utraciło życie, a do 50 osób jest mniej więcej pokalęczonych.

Gazette de France donosi jako pogłoskę, że Don Carlos stanął osobiście na czele swojej armii i przechodzi Ebro.

Journal des Debats donosi: »Nie wierzymy ażeby Rzeczpospolita w Hiszpanii licznych miała stropników, a jednak miała już być ogłoszoną w Tortosa i Walencji. Jeżeli jesteście dobrze zawiadomieni, rząd madrycki otrzymał o tym wypadku wiadomość 14 września, na kilka chwil przed odejściem poczty, i to pewna że dnia 12 t. m. w samej stolicy lękano się anarchicznych poruszeń. Kluby które to zaburzenie przygotowały, miały na celu zaprowadzenie rządu złożonego z zagorzałych obrońców wolności hiszpańskiej. — Dzienniki madryckie milczą o wypadkach wojennych, zdaje się nawet że nie wiedzą gdzie Gomez obecnie znajduje się. Najbardziej zatrudniającym przedmiotem jest teraz potrzeba złożenia z urzędów tych wszystkich którzy takowe otrzymali od poprzedniego rządu.«

Ponieważ od niejakiego czasu spadanie papierów różnych, nawet wojną niezagrożonych krajów ciągle trwa, bez wiadomych i dotychczasowych powodów, można więc uważać to przesilenie giełdowe za polityczne, a nie finansowe. Dnia 23 września nowy poseł hiszpański pan Campuzano przybył do Paryża.

Donoszą że król francuzów ma zamiar przesłać 20 deputowanych, nadać godność parów.

Na dzisiejszej giełdzie panowało powszechne wzburzenie i pomieszanie. Pogłoska o ogłoszeniu Rzeczypospolitej w Madrycie i o wroczeniu karlistów do Bilbao utwierdzała się coraz bardziej; a że dyskonto wełnowe ustaje, zdaje się więc że chwila wielkiego przesilenia się w Europie nadchodzi i przed nowym rokiem jeszcze nastąpi. G.P.S.

— Z Madrytu 14 Września. —

Gazeta nadworna zawiera kilka postanowień królowej rejentki dotyczących sprzedarzy dóbr klasztornych, zamiany dziesięcin i organizacji wojska i milicyi. Pokazuje się teraz że wiadomości wystawiające rządy Krystyny w niekorzystnym świetle były powiększej części zmyślone lub przesadzone.

G. P. S.

— Z Brukseli 22 Września. —

Dnia 18 września wybuchły niespokojności; powodem do nich był pijany porucznik artylerji, który wydał rozkaz swoim podkomendnym, ażeby wyruszyli przeciw tym, co mu obelgę wyrządzili. Major placu z trudnością przywrócił spokojność, kazawszy uwięzić pijanego junaka, przezco tłumnie zgromadzony i rozgniewany lud ułagodził się i rozszedł do domu.

Pewien podróżujący w Belgji ogłosił w gazecie Szlązkiej list wystawiający ten kraj w najkorzystniejszym świetle pod względem rolnictwa, przemysłu i handlu. Ostatni podupał trochę przez odłączenie się Belgji od Holandji, ale się znowu podniósł, do czego najwięcej dopomogła zamożność mieszkańców skorych do największych przedsięwzięć każdego rodzaju, n. p. kolei żelaznych, które już teraz wywierają dobroczynny wpływ na dobro ogółu, a cóż dopiero w kilka lat później, gdy kraj we wszystkich kierónkach przetrzynać będą?

G. P. S.

— Z Aten 12 Sierpnia. —

Osuszenie trzęsawisk w Pyreus, jest już prawie ukończone, przezco polepszył się znacznie i widocznie stan zdrowia w tamtejszych okolicach.

G. C. W.

— Dnia 27 Sierpnia. —

Wiele bogatych famili z Odessy, Tryjestu i innych miast Europy przybywa tu ciągle na osiedlenie,

G. P. S.

— Od granic Bosni 11 Września. —

Ponieważ duch dawnych Janiczarów obrał sobie Serajewo za siedlisko, zkaąd na cały kraj przeważny wywiera wpływ, zagrażając co chwila nowym rokoszem Sultanowi, przeto Wielka Porta wysłała znaczną armiję do Bosni, ażeby przeciwne sobie żywiły raz na zawsze wytepić.

G. P. S.

ROZMAITOSCI.

Od lat kilkunastu trudniąc się zbieraniem i wyszukiwaniem różnych zabytków starożytności, tyczących się narodu ruskiego, zamieszkałego w Galicji, starałem się, ile można.

ści dociekać zabobonów, istnących od czasów bałwochwalstwa między tym wielkim narodem, któreto zabobony pilnie gmin stara się ukrywać, ja zaś w wielkiej zażyłości żyjąc z tymże, zebrałem niektóre, i tu badaczom zabytków starożytnych Sławian pod uwagę podaję:

1. *Nowo-narodzone dziecię*. — Dziecięciu nowonarodzonemu, gdy je z pierwszej kąpieli wyjmują, jeżeli jest płci żeńskiej, dają igłę z nitką nawleczoną, jeżeli zaś męskiej, batog, parę ziarn żyta i pszenicy do ręki; potem polecają nowo-narodzone opiece bóstwa, pierwsze, by była dobrą i rządzą gospodynią, drugie zaś dobrym gospodarzem.

3. *W wigilię S. Jędrzeja*. — Po zachodzie słońca wieczorem zbierają się kilkanaście dziewczek do jednego domu, i idą razem po wodę. Tam każda nabiera z krynicy pełną gębę wody, i tak niosą na miejsce schadzki. Przyszedszy, wylewają wodę do mąki, w nieckach na ten koniec przygotowanej. Mieszają łokciami, śpiewają smutną jakowąś pieśń, osobliwie dają się często słyszeć słowa: »*Łado, Dana, Dyna*,« 1) i robią kołaczki, tak zwane *bałabuchy*. Każda tyle dla siebie robi, ile jej zdaje się mieć sobie we wsi przywiązanych chłopców. Gdy pieką, musi je chłopiec mały wyjąć z pieca. Smarną takowe tłustością, kładą w obwód na środku izby i zwołują psów domowych. Każda dziewczka w największem oczekiwaniu stoi i uważa, czyli jej *bałabuchów* pies nie chwyci. Potem wypędzają psa na dwór, lecą hurmem za tymże i rachują koły w płocie. Powracając nazad, mierzą bótem od stołu proga, t. j. jeżeli podeszwą na próg wypadało, to niezawodnie w zapusty, pójdzie za mąż, jeżeli zaś cholewą — musi biedna siedzieć cały rok panną. Gdy której nadzieja w obuch razach spełzła, zabiera swoje *bałabuchy* do domu, i to samo powtarza, próbując na nowo szczęścia. O północy wybiega znowu każda dziewczka tyl-

ko w koszuli, mając w prawej ręce garść siemienia konopnego — słucha, z której strony psy we wsi szczekają, w urojeniu, że z téj strony w zapusty swaty do niej przyjdą. Potem sieje konopie, zdejmując z siebie koszulę, włóczy takowe, i mówi. »*Andryju, Andryju, kon pli na tebu siju, soroczkoju wołoczcu, wydaty sia chozczu. Ne daj dowho czekaty, skaże skiem budu ich braty*.« Nie wiem, czy tenś. patron ich wysłuchiwa?

3 *Kąpanie się w wielki Czwartek*. — W wigilię wiel. Czwartku zbierają się sprzyjaźnione, dorosłe dziewczki przed wschodem słońca, idą do rzek lub stawów, tam oczekują wschodu jutrzeńki. Jak tylko pokaże się na widokregu, zdejmują z siebie prędko odzienia, skacząc w wodę rzucają włosy, z warkoczów, i mówią każda obróciwszy się ku wschodowi: »*Wodane! na tobi rusu kosu, daj myni diwocznu krasu, daj krasu dennyci* (jutrzeńki), *bym była borzo mołodyci*.« Mająto robić i stare baby, lecz w innych zamiarach. Robią i inne zabobony, lecz tu je wymienić przyzwyczajenie nie pozwala. Ma to być także środkiem od różnych wrzodów. Kto wie, czyli Wodan sławiański oraz nie był i hydropatą...

R.L.

 PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 4 do dnia 5 Października

Prudewski Wojciech, Gillinger Józefa, Morawet Katarzyna, Serzpiński porucz. Wolf Maxymilian, Panczykowski, Ostrowski Tadeusz hr, Zmorski Felix, Schitting August, Hertz Teodor, Wesołowski Ignacy, z Polski; Bałoschiński Józef, z Danii; Uruski Seweryn, z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Wilson Antoni, Marchocka Marya, Hergel Jan, Mroczkowski Kanty, Czarniewicz Seweryn, Łukowski Stanisław, Szuwałski Adam, Nowakowski Stanisław, Hube Karol, do Polski; Hönicka Franciszka, Kalisiewicz Michał, Sternberg Adolf, do Galicyi.

---

1) Dziewki Ruskie te pieśń w wielkim sekrecie trzymają i nigdy w obecności mężczyzny śpiewać nie będą.